

K-0142
Third Year B. A. Examination
September / October – 2012
Psychology - I
(Methodology In Psychology & Statistics)
(New Course)

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : THIRD YEAR B. A.</p> <p>Name of the Subject : PSYCHOLOGY - I (NEW)</p> <p>Subject Code No. : 0 1 4 2 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;">Student's Signature</div>
---	--

(૨) પ્રશ્નની જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નનાં પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

- ૧ (અ) નીચેના પદોની વ્યાખ્યા આપો : ૫
- (૧) પરિવર્ત્ય
 - (૨) સમષ્ટિ
 - (૩) પ્રશ્નાવલિ
 - (૪) સહસંબંધ
 - (૫) મધ્યસ્થ.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના દર્શાવ્યા મુજબ ઉત્તર આપો : ૫
- (૧) નિરીક્ષણના બે પ્રકાર જણાવો.
 - (૨) નિદર્શનના બે લક્ષણો જણાવો.
 - (૩) પથદર્શક પ્રશ્નનાં બે દાખલા આપો.
 - (૪) મધ્યકનાં બે ફાયદા જણાવો.
 - (૫) સર્વેક્ષણનાં બે હેતુઓ જણાવો.
- ૨ લઘુત્તમ ફેરફાર પદ્ધતિ સવિસ્તર સમજાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૨ સર્વેક્ષણની વ્યાખ્યા આપી, સામાજિક સર્વેક્ષણનાં આયોજનની મુખ્ય સમસ્યાઓ સવિસ્તર સમજાવો. ૧૪

- ૩ નીચેનાં પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે વિશે લખો : ૧૪
- (૧) વિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપી, વૈજ્ઞાનિકનાં લક્ષણો વર્ણવો.
 - (૨) મનોવિજ્ઞાનનાં પ્રયોગમાં ભૂલનાં પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - (૩) મુલાકાત અધિકારીનું કાર્ય જણાવો.
 - (૪) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનાં વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

- ૪ (અ) નીચેનાં આવૃત્તિ વિતરણ પરથી કોઈ પણ બે માપની ગણતરી કરો : ૮
- (૧) મધ્યક
 - (૨) મધ્યસ્થ
 - (૩) બહુલક
 - (૪) ૭૬મો શતાંશક

વર્ગલંબાઈ (ci)	આવૃત્તિ (f)
41-45	2
46-50	1
51-55	5
56-60	11
61-65	15
66-70	13
71-75	7
76-80	3
81-85	2
86-90	1
N = 60	

- (બ) પ્રશ્ન નં. ૪ (અ) માં આપેલ આવૃત્તિ વિતરણ પરથી પ્રમાણિત વિચલન (SD) શોધો : ૬

- ૫ (અ) અહિં દસ વિદ્યાર્થીઓનાં શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન તથા ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનનાં ૬ ગુણ આપવામાં આવ્યા છે. આ બે વિષયોનાં ગુણ વચ્ચેનો સહસંબંધાંક શોધો :

વિદ્યાર્થી ક્રમ :	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનાં ગુણ :	46	50	33	40	27	44	60	38	42	25
ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાનનાં ગુણ :	38	71	62	60	40	57	61	50	53	23

- (બ) પ્રશ્ન નં. - ૪ (અ) માં આપેલ આવૃત્તિ વિતરણને આધારે સરેરાશ વિચલન (AD) શોધો. ૬

- (ક) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) ૬
- (૧) ઉત્તમ નિદર્શનાં લક્ષણો અને ફાયદા
 - (૨) મનોવિજ્ઞાનમાં આંકડાશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Figures to the **right** indicate full marks of the questions.

- 1 (a) Define the following terms : 5
(i) Variable
(ii) Population
(iii) Questionnaire
(iv) Correlation
(v) Median.
- (b) Answer the following questions as directed : 5
(i) Indicate two types of observation.
(ii) State two characteristics of sample.
(iii) Present two examples of leading questions.
(iv) State two advantages of mean.
(v) Mention any two aims of survey.
- 2 Explain in detail the method of minimal changes. 14
- OR**
- 2 Define survey and explain in detail the basic problems in planning social survey. 14
- 3 Answer the following questions as directed : 14
(i) Define science and describe the characteristics of a scientist.
(ii) Explain with illustration the types of errors occurring in psychological experiments.
(iii) Explain functions of an interviewing officer.
(iv) Discuss the different types of psychological tests.
- 4 (a) Compute any two measures of frequency table given below : 8
(i) Mean
(ii) Median
(iii) Mode
(iv) P_{76}

Class Interval (ci)	Frequency (f)
41-45	2
46-50	1
51-55	5
56-60	11
61-65	15
66-70	13
71-75	7
76-80	3
81-85	2
86-90	1
	N = 60

(b) Compute Standard Deviation (SD) from the data given in the question No. 4 (a) **6**

5 (a) Here are the marks obtained by 10 students in Educational psychology and Industrial Psychology, find the coefficient of correlation between the marks of these two subjects : **6**

<i>Students No. :</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Marks in Educational Psychology :</i>	46	50	33	40	27	44	60	38	42	25
<i>Marks in Industrial Psychology :</i>	38	71	62	60	40	57	61	50	53	23

(b) Compute average deviation (AD) from the data given in the question No. 4 (a) **6**

(c) Write short notes : (any one) **6**
 (i) Characteristics and advantages of good sample
 (ii) Importance of statistics in psychology.